

**Agendapunt 5 van de vergadering van het algemeen bestuur van
16 mei 2024**

Onderwerp: Rapportage kinderopvangtoeslagaffaire per 31 december 2023

Bijlage: -

Beslispunten: Kennisnemen

Inleiding

In 2021 heeft het kabinet besloten om gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire kwijtschelding te verlenen van hun belasting- en of toeslagenschulden over de periode tot en met 2020. Dit geldt ook voor de belastingaanslagen van alle lagere overheden.

De Belastingdienst bepaalt wie tot de doelgroep gedupeerden behoort; dit kan zowel de gedupeerde ouder, kind als de (ex)toeslagpartner zijn.

Omdat de RBG de incasso verricht voor vijf deelnemers, heeft dit wetsvoorstel voor ons grote gevolgen. Volgens de laatste informatie van de Belastingdienst zijn er ruim 70.000 burgers die zich hebben gemeld als gedupeerde, ruim 15.000 van hen heeft een relatie met de RBG. Zij wonen nu in ons beheersgebied of hebben hier in de jaren 2013-2020 gewoond.

De financiële afhandeling KOTA heeft inmiddels drie jaren plaats gevonden. De uiterste termijn om aan te melden als gedupeerde liep af op 31 december 2023.

Projectgroep

Vanwege het hiervoor geschetste belang is direct een project KOTA gestart bij de RBG om het juridisch kader bij te houden, de communicatie naar de klant te verzorgen, de wijze van uitvoering te bedenken en verantwoording af te leggen van de verrichte handelingen door de RBG.

Derde rapportage

In deze derde rapportage worden de financiële consequenties voor de RBG over 2023 gepresenteerd.

In tegenstelling tot de voorgaande twee rapportages, beperken wij het overzicht nu en in het vervolg over de jaren 2016 tot en met 2020. De reden hiervoor is dat dit de jaren betreft waarover de Rijksoverheid heeft toegezegd de lagere overheden te compenseren. Alle gegevens over de jaren van vóór 2016 is inmiddels ook door ons verwijderd op grond van de archiefwet.

AVG

Bij dit proces van gegevensuitwisseling worden alle regels rondom AVG strikt toegepast. Voor de RBG wordt dit bewaakt door de Functionaris Gegevensbescherming en de Privacy Officer.

Beleid

De RBG past geen eigen beleid toe bij de behandeling van klanten die zich bij de belastingdienst hebben gemeld. Er zijn wettelijke bepalingen (w.o. moratorium), maar ook richtlijnen vanuit het ministerie. De VNG publiceert aan de hand van de richtlijnen handreikingen hoe met de diverse aspecten van de hersteloperatie om te gaan.

Aantal aanvragen en afhandeling

Tweewekelijks ontvangen wij van de Belastingdienst een bestand met nieuwe-, ingetrokken- en afgehandelde aanvragen van bewoners in ons beheersgebied. De RBG wordt ook geïnformeerd over de voormalige inwoners uit haar beheersgebied. Voor hen kunnen nog vorderingen onbetaald openstaan die ook moeten worden behandeld.

Tot en met 31 december 2023 hebben zich in totaal 14.990 klanten gemeld bij de Rijksbelastingdienst die in de periode 2016-2020 een aanslag hebben gekregen van de RBG. Eind 2022 waren dit 13.281 klanten, een stijging van 1.709 klanten in 2023.

Overzicht per deelnemer inclusief het totaal opgelegde aanslagbedrag per 31 december 2023

Deelnemer	Jaar heffing	Klanten	Aanslagen	Totaal opgelegd incl. kosten
HHD	2016-2020	9.638	42.407	€ 16.314.466
HHSK	2016-2020	5.658	24.268	€ 6.275.105
Delft	2016-2020	875	3.156	€ 1.265.322
Schiedam	2016-2020	1.135	4.562	€ 2.002.013
Vlaardingen	2016-2020	883	3.561	€ 1.386.559
Totaal		14.990 ¹	67.580 ²	€ 27.243.464

De stijging in 2023 van de 1.709 klanten per deelnemer:

Deelnemer	Jaar heffing	Klanten	Aanslagen	Totaal opgelegd incl. kosten
HHD	2016-2020	1.066	4.754	€ 1.793.816
HHSK	2016-2020	682	3.008	€ 772.095
Delft	2016-2020	93	356	€ 148.670
Schiedam	2016-2020	123	515	€ 216.886
Vlaardingen	2016-2020	17	382	€ 142.153
Totaal		1.709 ¹	7.868 ²	€ 3.073.619

¹ Klanten kunnen meerdere keren voorkomen; een klant kan door verhuizing aanslagen hebben gekregen van HHSK en HHD, plus eventueel van een deelnemende gemeente. In de totaalstelling van kolom klanten zijn deze dublures geëlimineerd.

² Klanten kunnen meerdere aanslagen over een jaar ontvangen. In de totaalstelling van de kolom aanslagen zijn deze dublures geëlimineerd.

Stand van zaken van de 14.990 klanten per 31-12-2023:

Status	Jaar heffing	Klanten
Nog in aanvraag	2016-2020	6.203
Afgemeld	2016-2020	629
Afgewezen	2016-2020	426
KWS	2016-2020	7.732
Totaal	2016-2020	14.990

Kwijtschelding van openstaande belastingaanslagen bij gedupeerden

Gedupeerden hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen; de kwijtschelding wordt ambtshalve verleend. Belastingaanslagen over de belastingjaren vóór 2021 die door de gedupeerden zijn betaald vóór 1 januari 2021 worden niet kwijtgescholden. Indien deze belastingaanslagen door gedupeerden zijn betaald ná 1 januari 2021 worden deze wel kwijtgescholden en terugbetaald.

De kwijtscheldingsregeling KOTA geldt voor openstaande belastingsschulden die materieel zijn ontstaan vóór 1 januari 2021 (dus belastingjaren vóór 2021), inclusief eventuele invorderingskosten en rente.

In 2023 hebben 1.103 klanten kwijtschelding gekregen van de belastingsschuld die nog openstond of in eerdere jaren oninbaar was geleden:

Deelnemer	vordering	kosten	Totaal
HHD	€ 185.461	€ 36.165	€ 221.626
HHSK	€ 65.862	€ 18.885	€ 84.746
Delft	€ 5.650	€ 627	€ 6.277
Vlaardingen	€ 9.168	€ 1.152	€ 10.320
Schiedam	€ 19.514	€ 2.254	€ 22.067
Totaal	€ 285.655	€ 59.383	€ 345.036

Belastingaanslagen 2021 en later dienen volledig betaald te worden. Het moment waarop de aanslag is opgelegd is niet relevant.

Opstarten invordering na afwijzing compensatie

Indien de aanvraag door de Belastingdienst is afgewezen, stelt zij de afgewezen klanten op de hoogte (telefonisch én schriftelijk).

De afdeling invordering van de RBG verwerkt de afwijzingen. Er wordt contact opgenomen met de betreffende klanten als er nog een vordering onbetaald openstaat. In die fase kan een behandelaar een betalingsregeling aanbieden en/of verwijzen naar de mogelijkheden voor ondersteuning en hulp bij de gemeenten. Hiermee volgt de RBG de handreiking van de VNG bij het opstarten van de invordering na afwijzing.

Compensatie

De Rijksoverheid heeft toegezegd alle kwijtscholden vorderingen van lokale overheden en de daarmee samenhangende uitvoeringskosten te vergoeden.

De VNG en de UvW hebben hierover afspraken met het Ministerie van BZK gemaakt. Daarbij is overeengekomen dat kwijtscholden aanslagen worden vergoed door het Rijk. Hierbij geldt dat oninbaar geleden aanslagen worden vergoed tot vijf jaar terug (jaren 2016 t/m 2020)

Het compensabel bedrag ná de verwerking van de bestanden in 2023 bedraagt totaal € 345.036 (zie de specificatie in de tabel onder “kwijtschelding van openstaande belastingaanslagen bij gedupeerden”)

Compensatie uitvoeringskosten RBG

Per dossier zal een kostenvergoeding door het Rijk uitgekeerd worden aan de deelnemers:

- Belastingen gemeente - € 150 per gedupeerde
- Belastingen waterschappen - € 100 per gedupeerde.

De declaraties inclusief de compensatie van de uitvoeringskosten en de compensatie voor kwijtschelding van invorderingskosten moeten door de deelnemers worden ingediend. Voor de gemeenten vindt dat plaats als een onderdeel van de SISA-verantwoordingen en voor de waterschappen door een aparte declaratie aan het ministerie.

Zowel met de gemeenten als met de waterschappen heeft afstemming plaatsgevonden over aantallen en bedragen. De RBG stuurt voor haar aandeel in de compensatie van de uitvoeringskosten een afzonderlijke factuur naar haar deelnemers.

Een bedrag van € 175.200 inzake de uitvoeringskosten van de RBG wordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve uitvoeringskosten herstel kinderopvangtoeslag affaire. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Compensatie uitvoeringskosten 2023 gemeenten	€ 26.300
Compensatie uitvoeringskosten 2023 waterschappen	<u>€ 148.900</u>
Totaal	<u>€ 175.200</u>